

Кулумбетова Газиза Калдыбаевна

Silkway Халықаралық университеті Педагогикалық факультетінің 2 курс

магистранты, п.ғ.к., профессор Кенжебекова Р.И.

Шымкент, Қазақстан

БОЛАШАҚ ПЕДАГОГТЕРДІҢ ЭЛЕКТРОНДЫ ДИДАКТИКАЛЫҚ ҚҰРАЛ-ЖАБДЫҚТАРДЫ ТИІМДІ ПАЙДАЛАНУ

Заманауи ғылымға миллиондаған адамдардың күнделікті өмірінде үлкен рөл ойнайтын математика, оның әдістері және идеялары сіңірген. Айтылған ой күн өткен сайын маңызды болатын (ақпараттық тұрғыда) «математика» оқу пәнінде көрініс табады.

Ақпараттық технологиялар мен компьютерлік техникалардың қарқынды дамуы педагогикалық технологиялар мен оқыту әдістемелерін жетілдіру жолымен іске асырылуы мүмкін. Ақпараттық-коммуникативтік технологияларды және электронды құралдарды білім беру үдерісінде пайдалану оқушыларды оқыту тиімділігі мен сапасын арттыруға бағытталған. Оған растама білім беруді ақпараттандыру мәселесін республикалық деңгейде шешу болып табылады.

Мұнда ақпараттық технологиялар деп оқыту қызметін іске асыру үшін қолданылатын электронды құралдар мен олардың қызмет ету әдістерінің жиынтығын түсінеміз.

Бірақ білім беруді ақпараттандыру – бұл тек мектептерде компьютерлердің орнату және интернет желісіне қосу ғана емес, ең алдымен оқушыларды оқытудың мазмұнын, әдістерін және ұйымдастыру түрлерін өзгерту үдерісі. Оқу үдерісі не компьютерді енгізу келесі құрамдастар арасында қайшылықтарды алып келеді:

- мектептегі математика курсын компьютерлік қолдау қажеттілігі және оқу мақсатын бағдарламалық қамтамасыз ету;

- математика бойынша бағдарламалық құралдарды, оқу құралдарын жасау үрдістері, электронды дидактикалық құрал-жабдықтарды пайдалану бойынша

ұсыныстар және ақпараттық технологиялар негізінде математика пәні мұғалімін дайындаудың әдістемелік жүйесінің болмауы;

- ақпараттық технологиялардың мүмкіндіктері (математикаға оқыту тиімділігін арттыру құралы ретінде) және мектепте математиканы оқытудың қалыптасқан тәжірибесінің болуы (электронды дидактикалық құрал-жабдықтарды қолданбай).

Мектепте «математика» пәнін оқыту барысында электронды дидактикалық құрал-жабдықтарды тиімді пайдалануға кедергі келтіретін себептерді атап көрсетуге болады.

Біріншіден, мектепте және оқушылар мен мұғалімдердің жеке пайдалануында компьютерлік техниканың қажетті санының жоқтығы. Математика пәні мұғалімдері өз пәндері бойынша сабақтарды компьютерлік сыныптарда өткізуге мүмкіндіктері жоқ.

Екіншіден, электронды дидактикалық құрал-жабдықтарды игеру саласында жеткілікті жоғары деңгейде дайындалған математика пәні мұғалімдерінің жоқтығы.

Математиканы оқытуға электронды дидактикалық құрал-жабдықтарды енгізу туындаған бірқатар қиындықтарға байланысты екеніне қарамастан, ол заманауи білім беру тап болған қайшылықтарды шешуді мүмкін етеді.

Электронды дидактикалық құрал-жабдықтарды, сыныптардың үлкен толымдылығына қарамастан, оқушыларды оқытуда жеке тәсілдерді іске асыруға, білімді игеру сапасын жоғалтпай материалдың үлкен көлемін қамтуға; оқушылардың білімін бақылау үдерісін өткізуге мұғалімге көмектеседі, оқушыларды пәнге деген қызығушылығын арттыруға және өзін-өзі оқытуға жағдай жасауға мүмкіндік береді. Электронды дидактикалық құрал-жабдықтарын математиканы оқытуда пайдалану: оқу материалының мазмұнын байытуға және оны игеру әдістері мен формаларын түрлендіруге; сабақтарда оқушылардың оқу шығармашылық әрекеттерінің ынталандыруын арттыруға; әрбір оқушының жеке ұстанымын белсендіруге; алдағы сабаққа өз

бетінше дайындалуға; жаңа материалды оқып-үйрену кезеңінде математикалық деректерді саналы түрде игеру үшін негіз ретінде ұсынуға мүмкіндік береді.

Ғылым әдіснамасы - ғылыми білімдердің құрылымын, ғылыми танымның құралдары мен әдістерін, білім негіздері мен білімді дамыту жолдарын зерттейтін ғылымының бір бөлігі. Әдіснамалық мәселелерді жүйелі түрде шешу әдіснамалық тұжырымдамада келтірілген. Адам танымының табиғатын, заңдарын және оны дамыту философияға жатады және білімнің осы философиялық түсінігі ғылыми білім туралы идеяларды қалыптастыруға айтарлықтай ықпалын тигізеді. «Әдіснама» ұғымына ғылымда әртүрлі түсініктер беріледі, сондықтан қазіргі дидактика олар әртүрлі бағыттарға бөлінеді. Осы бағыттардың біреуінде әдіснамалық білім ғылым әдіснамасынан білімді, «ғылымның саналы жүйелі меңгеруіне, ғылыми көзқарас пен ғылыми ойлауды қалыптастыруға» қажетті білім ретінде қарастырылады.

Танымал педагогика әдіснамашысы В.В. Краевский осы саладағы жетістіктерді қорытындылай келе, «педагогика әдіснамасы - педагогикалық теория негіздері мен құрылымы, педагогикалық шындықты көрсететін білім алу тәсілдері мен тәсілдері туралы білім жүйесі, сондай-ақ білімі мен негіздемесі, логика мен әдістер, арнайы ғылыми-педагогикалық зерттеулердің сапасын бағалау» деп атап көрсетті. В.И. Загвязинский педагогикалық әдіснамаға келесілерді жатқызады: педагогикалық білімнің құрылымы мен функциялары, оның ішінде педагогикалық мәселелер; әдіснамалық мәні бар негізгі, іргелі әлеуметтік және педагогикалық ұстанымдар (теориялар, тұжырымдар, болжамдар); практиканы жетілдіру үшін алынған білімдерін пайдалану жолдары туралы ой тұжырымдар; логика мен әлеуметтік-педагогикалық ізденістер әдістері.

Пайдаланылған әдебиеттер:

1. Краевский В.В. Методология педагогического исследования как часть профессиональной подготовки в условиях становления и развития целостной системы непрерывного образования // Тезисы докл. XII сессии Всесоюз. методол. семинара. – М., 1988. – С. 40–44.